

สารสำนักหอสมุดกลาง

มหาวิทยาลัยรามคำแหง
R.U. LIBRARY NEWSLETTER

แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร. 0-2310-8631 . 0-2310-8653

โทรสาร 0-2310-8632-4 ต่อ 18

<http://www.lib.ru.ac.th>

สารสำนักหอสมุดกลาง ปีที่ 21 ฉบับที่ 2 ปักษ์หลังเดือน มกราคม 2548

X X X X X X X X

ISO 9001:2000

คำศัพท์ที่ควรรู้ใน ISO

third party audits - การตรวจประเมินโดยบุคคลที่ 3

หมายถึง การตรวจประเมินระบบบริหารคุณภาพโดยบุคลากรที่ไม่ใช่ลูกจ้างของผู้ส่งมอบ ลูกจ้างของลูกค้า หรือตัวแทนของลูกค้า แต่เป็นองค์กรอิสระที่ได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินการโดยปกติก็คือ CB หรือ Certification Body

top management - ผู้บริหารระดับสูง, ผู้บริหารสูงสุด

หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลผู้ซึ่งขึ้นและควบคุมการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งอยู่ในระดับสูงสุด

traceability - การสอบกลับได้

หมายถึง ความสามารถที่จะสอบทวน สืบค้นถึงที่มาที่ไป ประวัติสายงาน กระบวนการ สถานที่ ที่ช่วงเวลาการปฏิบัติการ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่กำลังพิจารณา (โดยเฉพาะที่มีปัญหาด้านคุณภาพ ด้วยการตรวจสอบจากบันทึก (คุณภาพ) ที่มีอยู่ได้

หมายเหตุ 1. คำว่า “การสอบกลับได้” อาจมีความหมายหนึ่งใน 3 ความหมายหลัก ดังต่อไปนี้

- 1.1 ในกรณีของผลิตภัณฑ์ การสอบกลับได้จะเกี่ยวข้องกับการค้นหาหรือรับรู้ได้ของแหล่งที่มาของวัตถุดิบและชิ้นส่วนประกอบ ประวัติการผลิตของผลิตภัณฑ์นั้น การกระจายตัวของผลิตภัณฑ์ภายหลังมีการนำออกจำหน่ายแล้ว (สามารถทราบได้ว่าผู้ใช้สินค้ารุ่น ล็อต หรือหมายเลขสินค้า นั้น ๆ เป็นใคร และอยู่ที่ใด)
- 1.2 ในกรณี การสอบเทียบ (เครื่องมือวัด) การสอบกลับได้จะสามารถอ้างอิงไปถึงมาตรฐานระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ ตลอดจนทราบค่าคงที่พื้นฐาน ของเครื่องมือวัด หรือคุณสมบัติ พื้นฐาน หรือที่มาของวัสดุอ้างอิง (ที่ใช้ในการสอบเทียบ)

validation - การทดสอบเพื่อรับรอง, การทดสอบอนุมัติผลการออกแบบ/กระบวนการ

หมายถึง กรรมวิธีในการยืนยันผลการออกแบบว่าสามารถใช้งานได้จริงตามข้อกำหนด โดยมีหลักฐานซึ่งพิสูจน์ทราบได้เป็นส่วนประกอบ

หมายเหตุ

- 1) ตามนัยแห่งข้อ 7.3.6 ใน ISO 9001 : 2000 การทดสอบอนุมัติผลการออกแบบกระทำเพื่อยืนยันว่าผลิตภัณฑ์ที่ทำการออกแบบและพัฒนาเสร็จแล้วนั้น สามารถตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้
- 2) โดยปกติการ **validate** จะกระทำในขั้นตอนสุดท้ายของการออกแบบ แต่อย่างไร

ก็ตามในระหว่างนั้นจะกระทำก่อนก็ได้

- 3) มักนิยมใช้คำว่า “ **validated** ” เพื่อชี้บ่งสถานะของการ **validate** ว่าผลิตภัณฑ์ แบบนั้น ได้ผ่านการสอบอนุมัติผลการออกแบบแล้ว
- 4) ในกรณีที่ผลิตภัณฑ์หนึ่งถูกออกแบบให้ใช้งานได้มากกว่า 1 อย่างหรือ 1 หน้าที่ ก็อาจได้รับการ **validate** หลาย ๆ ครั้ง แยกตามหน้าที่ใช้งานแต่ละอย่างได้ (ดูข้อกำหนด 7.5.2)

ข่าวบุคลากร

๘ ประชุม สัมมนาอบรม

- นางนันทพร อุดมวินิจศิลป์ และนายสุชล แก้วประทุม เข้ารับการฝึกอบรมการใช้งานระบบฐานข้อมูลสหบรรณานุกรมเรื่อง “Systems Librarian,Virtual Systems Administration Training Agenda” ระหว่างวันที่ 24-25 มกราคม 2548 ณ สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- นางปิยาภรณ์ แก้วงาม นางวัชรินทร์ ตามประทีป และนางศุภมาส กิจจาการ เข้ารับการฝึกอบรมการใช้งานระบบฐานข้อมูล สหบรรณานุกรมเรื่อง “ระบบยืม-คืนระหว่างห้องสมุด” (Interlibrary Loan) ในวันที่ 26 มกราคม 2548 ณ สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- นางสาวพรสุข พงศ์วุฒิศักดิ์ นางสาวรจนา ดีภาและนางสาวสุทามาส ดัสตุล เข้ารับการฝึกอบรมการใช้งานระบบฐานข้อมูลสหบรรณานุกรมเรื่อง “ระบบสืบค้นฐานข้อมูลสหบรรณานุกรม” (OPAC Training) ในวันที่ 27 มกราคม 2548 ณ สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- สำนักหอสมุดกลางส่งบุคลากร จำนวน 18 คน เข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การบริหารจิต เพื่อชีวิตที่เป็นสุข” ในวันที่ 31 มีนาคม 2548 ณ ห้องประชุมชั้น 8 ห้อง 802 อาคารท่าชัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีรายชื่อดังนี้

1. นางสาวพรสุข พงศ์วุฒิศักดิ์	2 นางสาวกุลวิทย์ พรหมเสนาะ
3. นางสาวนงนุช ศรีเอี่ยม	4. นางฟิลิปดา นาคะประทีป
5. นางสาวลิ้มกษณ์ ชนถาวร	6. นางชาลินี อันสมัค
7. นางสาวณัฐวีร์ หาญสุทธีวรินทร์	8. นางนิตยาพร นิ่มนวล
9. นางวันเพ็ญ โกวิทวิบูล	10. นางพองพัคตร์ วิทยารุ่งเรืองศรี
11. นางสาวเสาวนีย์ ขาวบ้านแพ้ว	12. นางมุกดา มีลาภ
13. นางสาววัชรา จันทมิตร	14. นางเบญจวรรณ เล็กเจริญสุข
15. นางสาวสุทธิดาวัลย์ วงศ์ทองสรรค์	16. นางวีระวรรณ พรพวงษ์
17. นางวัลลีย์ เพียรสถาพร	18. นางพุทธชาด เผ่นโพน

นานาสาระ

สรุปการบรรยายเรื่อง

“Librarianship Information and Business Intelligence: Where are we headin for?”

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.ครรชิต มาลัยวงศ์

ราชบัณฑิตสาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์

ที่ปรึกษาบริษัท ไอ.ซี.ซี. อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

Librarianship เรื่องของสารสนเทศ และเรื่องของ BI ซึ่งย่อมาจาก Business Intelligence สังคม

ยุคใหม่ การดำเนินงานต่าง ๆ เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว

บรรณารักษ์กำลังอยู่ในระหว่างการเปลี่ยนแปลง เพราะสังคมเปลี่ยนแปลง ซึ่งต้องสังเกตมันในทุก ๆ ด้านว่า มันเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร จะชอบหรือไม่ชอบแต่มันก็ต้องเปลี่ยนแปลง ต้องรับมือกับมันว่าจะทำอย่างไร บรรณารักษ์เป็นอาชีพแรก ๆ ที่ได้รับผลกระทบจาก ICT แน่นอนเราได้รับผลกระทบในทางที่บีบคั้น แต่เราสามารถหาโอกาสในเชิงรุกได้

การแก้ปัญหาสภาพสังคมเหล่านี้ ถ้าตอบอยู่ที่สารสนเทศ ต้องรู้ว่ามันเกิดอะไรขึ้น ต้องคิดและตามสิ่งที่เกิดขึ้น หาข้อมูลเพื่อให้รู้เขารู้เรา โดยเริ่มโยงมาให้เห็นว่า สารสนเทศคือสิ่งสำคัญหน้าที่เกี่ยวกับสารสนเทศจึงไปเกี่ยวกับบุคลากรหลายตำแหน่ง หลายอาชีพ มีทั้งนักข่าว ผู้สื่อข่าว นักหนังสือพิมพ์ นักนิเทศศาสตร์

นักเขียน นักประชาสัมพันธ์ บรรณารักษ์ นักวิจัยการตลาด วิศวกรความรู้ คนเหล่านี้เป็นอาชีพที่เกี่ยวกับสารสนเทศ ในฐานะผู้ผลิต ผู้จัดเก็บ หรือผู้ทำงานเกี่ยวกับสารสนเทศโดยตรง ไม่ใช่ผู้ใช้ เพราะทุกตำแหน่งอาชีพต้องใช้สารสนเทศกันหมดอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นครู อาจารย์ ผู้ปกครอง นักการเมือง นักการตลาด เป็นต้น

แต่เดิมบรรณารักษ์ทำงานกันในเชิงรับ ต่อไปนี้จะต้องให้บริการเชิงรุก ต้องปรับเปลี่ยนตัวเองจากนักเก็บไปเป็นนักสร้าง การสร้างสารสนเทศคือ สร้างตามความสะดวกสบายก็ไปเป็น นักเขียน แต่เราอาจจะไม่มีจินตนาการ พรสวรรค์ ที่จะเป็นนักเขียน เราก็อาจจะต้องเป็นนักสารสนเทศ การเป็นนักสารสนเทศก็ถึง ๆ เชิงรุกแล้ว แต่เป็นนักสารสนเทศในเชิงค้นหาตามที่ต้องการ เป็นการให้บริการเชิงรุกมากยิ่งขึ้น

Business Intelligence วัตถุประสงค์หลักคือ การค้นหาสารสนเทศต่าง ๆ ในที่ต่าง ๆ หลากหลายรูปแบบ เมื่อค้นหาแล้วก็นำมาจัดรวบรวม เรียบเรียงให้มันเป็นเอกสารที่เข้าใจง่ายส่งให้กับผู้ใช้ เพราะฉะนั้น

Business Intelligence ไม่ใช่งานที่ผิฉจริยธรรม แต่ BI จะดูว่าในเว็บของกลุ่มแข่งบออะไรบ้าง มีร่องรอยอะไรบ้างในเว็บที่จะชี้แนะแนวโน้มที่เขา กำลังทำอยู่ อันนั้นเป็นข้อมูลที่มาจากเจ้าของข้อมูลโดยตรง นอกจากนี้ยังมีข้อมูลอื่น ๆ อีกที่ได้มาโดยวิธีอื่น ซึ่งไม่ได้ผิฉกฎหมาย ฉะนั้น **Business Intelligence** ไม่ผิฉกฎหมาย เป็นสิ่งที่ทำอยู่แล้ว และจำเป็นต้องเรียนรู้ คำถามที่ **Business Intelligence** ต้องการมุ่งค้นหา ฉะนั้นก็อยากรู้ว่า กลุ่มแข่งของเราจะอยู่ใน **Segment** ไหน ผิฉลักษณะของกลุ่มแข่งคืออะไร ซึ่งไม่ใช่เรื่องยาก การคิดแบบ BI จะต้องศึกษาว่ากลุ่มแข่งของเราจะตอบอย่างไร เมื่อเวลาที่มีการแข่งขันกันในตลาด คำว่าได้ตอบไม่ผิฉ เพราะมันต้องได้ตอบกันไปมา นอกจากนี้ยังต้องคิดว่า BI ทำอย่างไรจึงจะทำให้พฤติกรรมกลุ่มแข่งมีประโยชน์ต่อธุรกิจ

Business Intelligence เป็นระบบวิชาการที่มีการพัฒนาอย่างดีแล้ว เป็นหลักวิชาที่เน้น การตัดสินใจด้านธุรกิจเป็นสำคัญ BI เป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์มีโครงสร้าง มีการกำหนดสมมติฐาน เหมือนกับการวิจัย มันจึงเป็นเรื่องที่เหมาะกับผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ BI จะใหญ่กว่า market research

Market research คือ จะมุ่งหาคำตอบที่เกี่ยวกับตลาดและลูกค้า เช่น ตลาดกล้องดิจิทัลใหญ่ขนาดไหน ส่วนแบ่งตลาดเป็นอย่างไร คำถามของ market research จะค่อนข้างเจาะลึกในเชิงสถิติ ขนาดของตลาด สินค้าและบริการที่เป็นคู่แข่งมีอะไรบ้าง

ถ้าหากอยากจะทำ market research สิ่งเหล่านี้จะต้องเป็นสิ่งที่ต้องไปศึกษาค้นคว้า และก็นี่ไม่พ้นที่จะเรียนเกี่ยวกับธุรกิจ การค้า การตลาด เพราะฉะนั้น ถ้าจะทำแบบนี้ หลักสูตรบรรณารักษ์ จะต้องทำอะไร หลักสูตรบรรณารักษ์จะต้องสอนให้สามารถปฏิบัติงานในเชิงรุกแทนที่จะรับ จะต้องรู้จัก IT รู้จักใช้ รู้จักผลกระทบของ IT เชื่อมโยงการใช้ IT เข้ากับสารสนเทศเข้าใจลักษณะสารสนเทศ แล้วก็คิดค้นวิธีให้บริการสารสนเทศแบบใหม่ จะต้องมีความคิดใหม่แล้วเอา IT ไปผสมผสาน บรรณารักษ์จะต้องเก่งทางด้านคอมพิวเตอร์ในเรื่องของการใช้งานอย่างคล่องแคล่ว โดยเน้นหนักไปทางสารสนเทศตรงๆ ไปถึงการสร้างฐานข้อมูลด้วยหลักสูตร จึงต้องเปลี่ยนแปลงไป โดยการเน้นทางด้าน IT ด้านการจัดเก็บและการค้น งานฐานข้อมูล ออกแบบฐานข้อมูล การให้บริการ และรูปแบบสารสนเทศ สำหรับงานแบบต่าง ๆ ทางด้านธุรกิจ

บรรณารักษ์จะต้องเป็นผู้ที่คอยพิจารณาว่าผู้ใช้ในองค์กรต้องการใช้สารสนเทศแบบไหน ต้องการค้นคืนแบบไหนและรูปแบบอะไรบ้าง ต้องจัดหาสารสนเทศมาให้อย่างรวดเร็ว และต้องรู้แหล่งที่จะให้บริการ บรรณารักษ์จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการวางแผน ทำระบบ บริการ สารสนเทศให้ครอบคลุมทั้งองค์กรได้ ต้องดูแลให้สารสนเทศที่จัดเก็บมีความถูกต้องและทันสมัย ต้องพัฒนา

สารสนเทศความรู้แก่ผู้ใช้ทั่วทั้งองค์กร

เพราะฉะนั้น แล้ว บรรณารักษ์คือ knowledge provider คือคนให้ความรู้ คือไม่เป็นความรู้ที่ตัวเองมี แต่เป็นความรู้ที่จัดเก็บมาจากคนอื่น ความรับผิดชอบจึงมีเยอะ มีความรับผิดชอบต่องานสารสนเทศ ต่องานบริการ ต่องาน ICT ต่อรูปแบบและเนื้อหาของสารสนเทศที่จัดเก็บไว้ รับผิดชอบต่อการจัดหาสารสนเทศและความรู้ต่อการบริหารจัดการให้พนักงานสามารถให้บริการผู้ใช้ เมื่อเติบโตเป็นผู้บริหารทางด้านนี้ต้องดูแลให้พนักงานของตัวเองให้บริการสารสนเทศ ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว และก็กำหนด service level agreement คือระดับการให้บริการ ต้องการอย่างนี้เมื่อไหร่ได้ ต้องสามารถกำหนดระดับการให้บริการได้ เพราะฉะนั้น คนที่ทำอย่างนี้ได้ต้องมีนิสัยส่วนตัวที่พอเหมาะเหมือนกันคือ นิสัยที่อยากจะรวบรวมสังสมสารสนเทศ นิสัยการรักให้บริการและความรู้แก่ผู้อื่น การบริการ การเอาใจใส่ ที่จะตอบสนองต่อลูกค้าของเราคือ ผู้ใช้ของเรามีความปรารถนาที่จะปรับปรุงงาน สังเกตรายละเอียด สามารถในการสื่อสาร การเขียนและการพูด

การที่นักสารสนเทศเกี่ยวข้องกับงานจัดการสารสนเทศ หน่วยงานราชการทุกระดับ ระดับจังหวัดก็ต้องการ POC (Provincial Operation Center) คือศูนย์ปฏิบัติการระดับจังหวัด ซึ่งจะมีสารสนเทศที่จะส่งขึ้นไปจนถึงระดับของนายกรัฐมนตรี คือ POC (Prime Minister Operation Center) งาน knowledge เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาความรู้ หลักสูตรต้องเอางานเหล่านี้เข้ามาเป็นวิชาเลือกก่อนก็ได้ สามารถเลือกวิชาเหล่านี้เรียนได้ เพราะฉะนั้น บรรณารักษ์ต้องศึกษาทางด้าน knowledge มาก

เงาะ

Ω Ω Ω Ω Ω Ω

ไทย	เรียกว่า	เงาะ
อังกฤษ	เรียกว่า	รัมบูตาน
อินโดนีเซีย	เรียกว่า	รัมบูท
ฟิลิปปินส์	เรียกว่า	ซาวมา
เวียดนาม	เรียกว่า	ไหวทิว (Vaithieu)

.....

คณะกรรมการประชาสัมพันธ์
สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง
↔ ขอเชิญชาว สก. ร่วมแต่งกายด้วยผ้าไทยเพื่อสืบสานวัฒนธรรมการแต่งกายของไทย ↔